

TILAPÄISMAJOITUKSEN TURVALLISUUSJÄRJESTELYT KOKOONTUMISTILOISSA

Ohje toiminnanharjoittajalle

Tapahtumaturvallisuuden asiantuntijaverkosto

Sisällysluettelo

1	Ohjeen tarkoitus	3
2	Säännösperusta	3
3	Taustaa.....	4
4	Pelastuslaitoksen suorittama tilapäismajoitusten valvonta	4
4.1	Pelastussuunnitelman toimittaminen pelastuslaitokselle	4
4.2	Palotarkastus	5
5	Pelastussuunnitelma.....	5
6	Yleiset turvallisuusjärjestelyt	8
6.1	Majoitustilat	8
6.2	Poistumisturvallisuus.....	8
6.3	Palovaroittimet ja automaattinen paloilmoitin.....	9
6.4	Rakennuksen ympäristö	10
6.5	Alkusammutuskalusto	10
6.6	Tilojen valvonta ja ohjeet	10

1 Ohjeen tarkoitus

Ohje on laadittu Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston tapahtumaturvallisuuden asiantuntijaverkostossa. Ohjeen tavoitteena on esittää turvallisuusjärjestelyt, joilla tilapäismajoitus voidaan turvallisesti järjestää pelastustoimen lainsäädännön näkökulmasta. Tavoitteena on myös pelastuslaitosten toimintamallien yhdenmukaistaminen. Ohje tulee voimaan 24.3.2022 ja sitä noudatetaan tämän jälkeen vireille tulleissa tilapäismajoituksissa. Ohje korvaa edellisen 3.11.2015 laaditun ohjeen.

Tavanomaisen tilapäismajoituksen lisäksi tätä ohjetta sovelletaan sellaisissa äkillisissä tilanteissa, joissa tavoitteena on suuren henkilömäärän nopea lyhytkestoinen majoittaminen. Näissä tilanteissa tilapäiseen majoittamiseen liittyvät tilat ja niiden turvallisuusratkaisut edellyttävät erityistä arviointia, ja sen vuoksi edellytettävät turvallisuusratkaisut voivat yksityiskohdiltaan poiketa tämän ohjeen sisällöstä kuitenkin vaadittavaa turvallisuustasoa heikentämättä.

2 Säännösperusta

Ohje perustuu pelastuslakiin (379/2011)¹ ja valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta (407/2011)². Ohjeessa on käsitelty tilapäismajoituksen järjestämistä pelastustoimen lainsäädännön osalta. Tilapäismajoituksen järjestämiseen voivat vaikuttaa muiden viranomaisten valvontaan liittyvät asiat.

Tilapäismajoituksissa tulee noudattaa pelastuslain (379/2011) 2. ja 3. luvussa esitetyjä säännöksiä. Keskeisimmät velvoitteet on esitetty seuraavissa pykälissä:

- 4 § Huolellisuusvelvollisuus,
- 9 § Rakennusten palo- ja poistumisturvallisuus,
- 10 § Rakennusten uloskäytävät,
- 11 § Kiinteistöjen pelastustiet,
- 12 § Laitteiden kunnossapito,
- 14 § Omatoinen varautuminen,
- 15 § Pelastussuunnitelma,
- 17 § Palovaroittimet.

Pelastussuunnitelmasta tiedottamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta³, jonka mukaisesti pelastussuunnitelmasta on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon.

Rakennuksen tilojen käyttötapa määritellään maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) (MRL) 125 §:n mukaisessa rakennusluvassa tai MRL (132/1999) 126 §:n mukaisessa

¹ <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

² <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110407>

³ Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 2 § 3 mom

toimenpideluvassa, joissa toimivaltainen viranomainen on MRL (132/1999) 130 §:n mukaan kunnan rakennusvalvontaviranomainen.

3 Taustaa

Tilapäismajoituksella tarkoitetaan lyhytaikaista majoittumista tiloissa, joita ei ole hyväksytty voimassa olevassa rakennusluvassa yöpymis- tai majoituskäyttöön. Pelastusviranomainen katsoo tilapäismajoitukseksi esimerkiksi viikon mittaisen suuren yleisötilaisuuden tilapäisen majoituksen tai koulun tiloissa järjestettävän yökoulun. Säännöllinen tai edellä mainittua pysyvämpi majoittuminen voidaan tulkita majoitustoiminnaksi. Rakennusvalvontaviranomainen ratkaisee MRL (132/1999) 125 §:n nojalla, onko toiminannassa kysymys majoitustoiminnasta ja tarvitseeko tilapäismajoitus mahdollisesti rakennusluvan. Tarvittaessa pelastusviranomainen vie asian rakennusvalvontaviranomaisen ratkaistavaksi.

Kun henkilöitä majoitetaan esimerkiksi koulujen luokkahuoneisiin, päiväkoteihin, urheiluhalleihin, nuorisotiloihin tai seurojentaloihin, eli tiloihin, joita ei ole suunniteltu majoituskäyttöön, tulee tilapäisen majoittumisen edellytykset käydä läpi yhdessä rakennuksen omistajan tai haltijan kanssa. Pelastuslaitosten näkemysten mukaan tilapäismajoitus näissä tiloissa on turvallista pelastuslaitosten valvontaan kuuluvien asioiden osalta, kun toiminnassa noudatetaan tässä ohjeessa esitettyjä seikkoja. Pelastuslaitokset antavat neuvontaa pelastussuunnitelman laadinnasta sekä tilapäismajoituksen turvallisuusjärjestelyistä.

4 Pelastuslaitoksen suorittama tilapäismajoitusten valvonta

Pelastuslaitoksen tehtävänä on valvoa alueellaan pelastuslain 2. ja 3. luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävien edellyttämiä toimenpiteitä.⁴ Tilapäismajoitusten osalta valvontaa toteutetaan asiakirjavalvontana, kuten pelastussuunnitelmien valvontana, sekä kohteessa riskiperusteisesti tehtävillä palotarkastuksilla. Pääosa pelastuslaitoksen suorittamasta valvontatyöstä on maksullista⁵.

4.1 Pelastussuunnitelman toimittaminen pelastuslaitokselle

Majoitukseen käytettävän rakennuksen tai tilan haltijan tulee toimittaa kohteen pelastussuunnitelma hyvissä ajoin ennen aiotun tilapäismajoituksen alkamista alueen pelastusviranomaiselle⁶. Suositeltavaa on toimittaa pelastussuunnitelma vähintään kahta viikkoa ennen tilapäismajoituksen aloittamista, jotta pelastussuunnitelma ehditään käsitellä asianmukaisesti ja antaa tarvittaessa neuvontaa pelastussuunnitelman täydentämiseen. Pelastussuunnitelma toimitetaan sen alueen pelastuslaitokselle, jossa

⁴ Pelastuslaki 379/2011 78 §

⁵ Pelastuslaki 379/2011 96 §

⁶ Pelastuslaki 379/2011 80 §

tilapäismajoitus tapahtuu. Pelastussuunnitelman liitteenä on toimitettava majoituskohteen omistajan lupa tilapäismajoitukselle, jotta voidaan varmistua siitä, että poikkeavaan toimintaan on kohteen omistajan lupa.

4.2 Palotarkastus

Pelastusviranomainen tekee riskiarvion tilapäismajoituksesta ja päättää sen perusteella, tuleeko turvallisen toiminnan varmistamiseksi kohteessa tehdä palotarkastus. Palotarkastuksessa valvotaan, että tilapäismajoituksessa täyttyvät pelastuslain vaatimukset⁷. Tilapäismajoitukseen suunnitellut tilat ja majoittujamäärät sekä turvallisuusjärjestelyt voidaan arvioida myös kohteen muun palotarkastuksen yhteydessä.

Jos alueen pelastusviranomainen valvontatehtävää, kuten palotarkastusta tai pelastussuunnitelman käsittelyä suorittaessaan havaitsee puutteita säädettyjen velvoitteiden toteuttamisessa, määrää pelastusviranomainen havaitut puutteet korjattavaksi. Jos havaittu puutteellisuus tai virheellinen menettely aiheuttaa välittömän tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran, pelastusviranomaisella on oikeus heti keskeyttää toiminta ja määrätä onnettomuuden ehkäisemiseksi välttämättömistä toimenpiteistä. Määräystä on heti noudatettava. Pelastusviranomainen voi myös määrätä toiminnanharjoittajan hankkimaan tarkoituksenmukaista sammutuskalustoa ja muita pelastustyötä helpottavia laitteita tai ryhtymään kohteessa muihin välttämättömiin toimenpiteisiin onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi onnettomuuden varalta.⁸

5 Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelma on asiakirja, jossa rakennuksen tai majoitustilan haltija esittää, miten hän toteuttaa omatoimista varautumista tilapäismajoitustoiminnassa⁹.

Pelastussuunnitelma on laadittava esimerkiksi kouluihin, oppilaitoksiin ja muihin vastaaviin opetuksessa käytettäviin tiloihin sekä kirkkoihin, kirjastoihin, urheilu- ja näyttelyhalleihin, teattereihin, liikenneasemille, messualueille, moottoriradoille, huvipuistoille ja edellä mainittuja vastaaviin kokoontumispaikkoihin. Lisäksi pelastussuunnitelma laaditaan tiloihin, joita käytetään vähintään 20 henkilön tilapäiseen joukkomajoitukseen.¹⁰

Pelastussuunnitelmassa on oltava selostus:

- vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä,
- rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä,
- asukkaille ja muille henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi,
- mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

⁷ Pelastuslaki 379/2011 78 §

⁸ Pelastuslaki 379/2011 81 § ja 82 §

⁹ Pelastuslaki 379/2011 14 § ja §5 §; Omatoimisen varautumisen sisältö:

<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379#L3P14>

¹⁰ Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 1 §

Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai majoitustilan haltija.¹¹

Pelastussuunnitelmassa on otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos. Näin ollen majoitukseen käytettävän rakennuksen tai tilan pelastussuunnitelmassa onkin syytä esittää esimerkiksi seuraavia asioita:

- Mitä riskejä tilapäismajoitukseen liittyy, miten niitä ennaltaehkäistään ja miten niihin varaudutaan.
- Mitä tiloja voidaan käyttää tilapäismajoittumiseen.
- Mitkä ovat tilojen turvallisuusjärjestelyt, esimerkiksi majoittujien maksimihenkilömäärät ja onko tilojen käyttöön asetettu rajoituksia esimerkiksi kynttilöiden polttoon ja ruoan valmistukseen liittyen.
- Miten poistumisjärjestelyt varmistetaan majoittumiseen käytettävistä tiloista, esimerkiksi mitä on huomioitava lukitusjärjestelyissä.
- Mitä paloteknisiä laitteita rakennuksessa on ja mitä niiden osalta on huomioitava. Onko rakennuksessa esimerkiksi automaattinen paloilmoinjärjestelmä, jossa on savuilmaisuuksiin perustuvat paloilmamisimilla vai tuleeko tilat varustaa palovaroittimin.
- Mitä turvallisuusvälineiden, kuten alkusammutuskaluston ja ensiapuvälineiden osalta on huomioitava tilapäismajoituksen järjestelyissä.
- Kuka myöntää luvan tilapäismajoitukselle.
- Kuinka pelastussuunnitelma tiedotetaan ja perehdytetään tilapäismajoituksen järjestäjälle ja majoittujille.
- Kuka toimittaa pelastussuunnitelman alueen pelastusviranomaiselle ja miten tämä toteutetaan.
- Miten tilapäismajoituksen turvallisuutta ja pelastussuunnitelman toteutumista valvotaan.

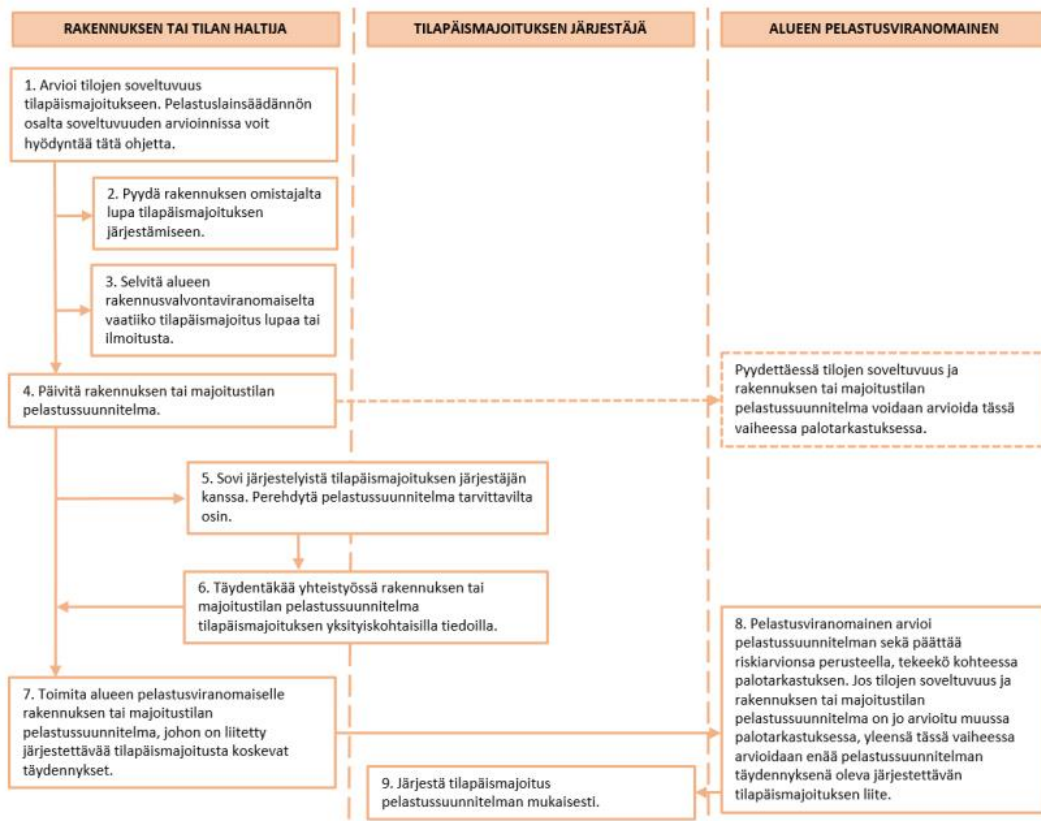
Yleensä majoitukseen käytettävän rakennuksen tai tilan pelastussuunnitelmaa on tarpeen täydentää tilapäismajoituskohtaisiin tietoihin. Nämä täydentävät tiedot voidaan esittää esimerkiksi liitteellä, jonka laatii tilapäismajoituksen järjestäjä yhteistyössä rakennuksen tai majoitustilan haltijan kanssa. Täydentäviä tietoja voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Liittyykö tilapäismajoitukseen sellaisia riskejä tai ennaltaehkäisyn ja varautumisen toimenpiteitä, joita kohteen pelastussuunnitelmassa ei ole esitetty.
- Kuka vastaa tilapäismajoituksen järjestämisestä ja valvonnasta. Mitä järjestelyitä valvonnan suhteen on suunniteltu.
- Miten toteutetaan pelastussuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet, esimerkiksi miten ensiapu toteutetaan ja miten huolehditaan poistumisreittien esteettömyydestä.
- Missä tiloissa majoitetaan ja mitkä ovat majoittujamäärät.
- Miten majoittumisen henkilökunnan ja majoittujien ohjeistaminen ja opastaminen toteutetaan. Mitä ohjeita onnettomuuksien ehkäisemisestä sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimisesta annetaan ja miten.

¹¹ Pelastuslaki 379/2011 15 §

Mikäli tilapäismajoitus liittyy yleisötapahtumaan, on majoittuminen otettava huomioon tapahtuman pelastussuunnitelmassa. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista tiedoksi alueen pelastusviranomaiselle.¹² Jos samaa tilapäismajoitusta varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan vastaavat asiat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.¹³

Alla olevassa kuvassa on esitetty, mitä tehtäviä ja vastuita tilapäismajoituksen järjestämiseen liittyy tilapäismajoitukseen käytettävän rakennuksen tai tilan haltijalle, tilapäismajoituksen järjestäjälle sekä alueen pelastusviranomaiselle.

Kuva 1. Tilapäismajoituksen järjestämisen vastuut toimijatahoittain.

¹² Pelastuslaki 379/2011 16 §

¹³ Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 1 § ja 3 §

6 Yleiset turvallisuusjärjestelyt

Alla esitetyt turvallisuusjärjestelyt ovat pelastusviranomaisen näkemys siitä, kuinka tilapäismajoituksissa toteutuvat pelastuslain (379/2011) 2. ja 3. luvun sekä valtioneuvoston asetuksen pelastustoimesta (407/2011) 2 §:n velvoitteet.

6.1 Majoitustilat

1. Käytettävien tilojen tulee soveltua majoittumiseen. Esimerkiksi fysiikan ja kemian laboratoriot sekä teknisten töiden luokat tai muut vastaavat tilat eivät yleensä sovellu majoituskäyttöön tiloissa mahdollisesti säilytettävien vaarallisten aineiden ja työkalujen takia.

2. Majoittuminen tulee ensisijaisesti järjestää maantasokerroksessa, sillä tällöin esimerkiksi poistumisteitä voidaan täydentää varatiejärjestelyillä varatieikkunan kautta. Majoittuminen on mahdollista tätä ylemmissä kerroksissa, mikäli

- poistumisjärjestelyt ovat tämän ohjeen vaatimusten mukaiset (katso kohta 6.2 Poistumisturvallisuus) ja
- rakennuksen kerrokset on eriytetty omiksi palo-osastoikseen, mikäli rakennuksessa ei ole kohotettua suojaustasoa, kuten automaattista paloilmoitinta tai sammutuslaitteistoa.

3. Majoittumiseen tulee varata riittävästi tilaa majoittujaa kohden, jotta riittävästä poistumisturvallisuudesta voidaan varmistua. Esimerkiksi alle 120 m² tiloissa henkilöä kohden on hyvä varata vapaata lattiapinta-alaa vähintään 3 m² ja yli 120 m² tiloissa vähintään 6 m². Tilan rakennusvalvontaviranomaisen vahvistamaa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärää ei saa ylittää.

4. Rakennuksessa, jossa tehdään rakennustöitä, tilapäiset majoitustilat tulee sijoittaa eri palo-osastossa rakennustöihin nähden. Majoitustilan kulkuyhteydet ja poistumisreitit eivät saa kulkea rakennustyömaan kautta, sillä rakennustyömaalla on tyypillisesti runsaasti palo- ja poistumisturvallisuusriskejä.

6.2 Poistumisturvallisuus

5. Rakennuksen poistumisjärjestelyitä ei saa heikentää siitä, mikä on rakennusluvan yhteydessä määritetty. Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta (848/2017) koskee vain uudisrakennuksia, mutta se antaa hyvän pohjan tilapäisen majoittumisen poistumisjärjestelyille. Kyseisessä asetuksessa edellytetään esimerkiksi, että

- tilapäismajoitukseen käytettävältä poistumisalueelta tulee olla mahdollisuus poistua kahta toisistaan riippumatonta uloskäytävää.
- yhtä uloskäytävää voidaan pitää riittävänä pienessä yksikerroksisessa kokoontumistilassa, jos tästä ei ole vaaraa henkilöturvallisuudelle. Majoittujien määrän tulee olla vähäinen, yleensä enintään 10 henkilöä. Poistumisalueelta tulee tällöin olla myös varatie.
- varatieikkunan vapaan aukon korkeus on vähintään 600 mm ja leveys 500 mm siten, että korkeuden ja leveyden summa on vähintään 1500 mm. Ikkunan tulee

sijaita maantasossa tai pudottautumiskorkeuden tulee olla alle 3,5 metriä, ja sen tulee olla helposti avattavissa.

- uloskäytävien tulee olla osastoituja tai siitä tulee olla käynti suoraan ulos tai muulle turvalliselle paikalle.

6. Varatie voidaan edellyttää myös varsinaisten uloskäytävien lisäksi parantamaan poistumismahdollisuuksia, jos tämä on henkilöturvallisuuden kannalta tarpeen esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa poistumisalueen molemmat uloskäytävät sijaitsevat samassa suunnassa.

7. Uloskäytävät ja kulkureitit niille on pidettävä kulkukelpoisina ja esteettöminä, ja nämä poistumisreitit on tarvittaessa merkittävä ja valaistava¹⁴. Uloskäytävien ja niille johtavien kulkureittien osalta tulee huomioida esimerkiksi, että

- uloskäytävillä, kuten porrashuoneissa ei saa säilyttää tavaraa.
- poistumisreittien ovien tulee olla hätätilanteessa helposti avattavissa. Ovien on avauduttava poistumissuuntaan, jos oven kautta poistuvien henkilöiden määrä on yli 60.
- poistumisreittejä ei saa milloinkaan lukita ulkoapäin.
- rakennuksen mahdollinen sähköinen varmuuslukitus ei saa estää tiloista poistumista.
- jos majoituskäyttöön kuulumattomat tilat lukitaan, lukitukset eivät saa haitata poistumisturvallisuutta. Tässä tulee huomioida esimerkiksi, että rakennusluvan aikaisen määräyksen mukaisia poistumisreitien enimmäispituuksia tulee noudattaa.
- vaatteet, kengät ja luokista poistetut kalusteet eivät saa kaventaa kulkureittien leveyttä.
- poistumisreittien tulee olla merkitty valaistuilla tai jälkiheijastavilla poistumisopasteilla.

8. Palo-ovet on pidettävä suljettuina. Palo-ovia ei saa kiilata auki asentoon. Palo-ovet suositellaan merkittävän kylteillä, jotka opastavat pitämään palo-ovet suljettuina. Mikäli palo-ovessa on automaattinen suljinlaitteisto, on huolehdittava, että ovi pääsee sulkeutumaan esteettä.

6.3 Palovaroittimet ja automaattinen paloilmoitin

9. Majoitustilat on varustettava riittävällä määrällä palovaroittimia tai muita laitteita, jotka mahdollisimman aikaisin havaitsevat alkavan tulipalon ja varoittavat tilassa olevia¹⁵.

Suosituksena on käyttää sähköverkkoon tai sarjaan kytkettyjä palovaroittimia.

Palovaroittimien sijoittamisessa tulee huomioida, että

- jokaisessa majoittumiseen käytettävässä tilassa on oltava palovaroitin alkavaa 60 m² kohden.
- poistumisreiteillä palovaroittimien etäisyys toisistaan on enintään 12 metriä.

¹⁴ Pelastuslaki 379/2011 10 §

¹⁵ Pelastuslaki 379/2011 17 §

- asennuksissa on huomioitava, että palovaroittimet havaitsevat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa alkavan tulipalon. Katon muodot, palovaroittimien suojausalat sekä mahdollisten palkkien tms. vaikutukset on huomioitava asennuksessa.
- jos majoitustilassa tai käytävällä on alas laskettu katto, josta on auki 50 % tai enemmän (esim. ritiläkatto), sijoitetaan palovaroittimet välitilan kattoon.

10. Mikäli kohde on varustettu paloilmoinjärjestelmällä, ei erillisiä palovaroittimia tarvita, jos majoittumiseen käytettävät tilat ja poistumisreitit on varustettu savuilmaisuun perustuvilla paloilmamisimilla. Hälytysäänen kuuluminen majoitukseen käytettävissä tiloissa tulee olla varmistettu.

11. Rakennuksen haltijan ja tilapäismajoituksen järjestäjän on sovittava, miten palovaroittimien toimintakunnon säilymisestä huolehditaan tilapäismajoituksen ajan.

6.4 Rakennuksen ympäristö

12. Ajoneuvojen pysäköinti on kielletty kiinteistön pelastusteillä¹⁶. Lisäksi pysäköinti tulee kieltää rakennuksen ympärillä olevien katosten alla. Pysäköintikieltojen noudattamista tulee valvoa.

13. Pelastusyksiköllä on oltava vapaa pääsy riittävän lähelle rakennusta.

14. Rakennusten vierellä ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia, kuten vaihtolavoja tai roskalaatikoita¹⁷.

6.5 Alkusammutuskalusto

15. Majoitustiloissa tulee olla riittävä alkusammutuskalusto. Alkusammutuskaluston sijoituspaikat on oltava merkitty. Alkusammutuskaluston eteen ei saa sijoittaa tavaraa, vaan kaluston on oltava esteettä käyttöön otettavissa.¹⁸

16. Majoitukseen käytettävissä suurissa tiloissa, kuten liikunta- ja juhlasaleissa alkusammutuskalusto sijoitetaan poistumisreittien yhteyteen. Mikäli tila jaetaan esimerkiksi verhoilla, tulee jokaisessa osastossa olla sammuttimet.

6.6 Tilojen valvonta ja ohjeet

17. Pelastussuunnitelmaa tehdessä arvioidaan myös, tarvitaanko rakennuksessa tai majoitustilassa tilapäismajoituksen aikana valvontaa. Riskiarviossa huomioidaan esimerkiksi majoittujien määrä, tilapäismajoituksen yhteydessä olevan tapahtuman luonne ja keitä tiloissa majoittuu sekä majoitukseen käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt ja tilojen sijoittuminen rakennukseen.

18. Jos valvontaa tulee riskiarvioon perustuen järjestää, esitetään pelastussuunnitelmassa suunnitelma valvonnan toteutuksesta. Valvonnan suunnittelussa huomioidaan, miten valvonta käytännössä järjestetään, jotta voidaan ylläpitää järjestystä ja ryhtyä

¹⁶ Pelastuslaki 379/2011 11 §

¹⁷ Pelastuslaki 379/2011 9 §

¹⁸ Lisätietoa alkusammutusvälineiden sijoittamisesta rakennukseen löytyy ohjeesta https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2022-02/ASK_ohje_03112021.pdf

hätätilanteessa tarvittaviin toimenpiteisiin, esimerkiksi poistumisen toteuttamiseen.

Järjestelyiden määrittelyssä huomioitavia seikkoja ovat esimerkiksi:

- valvonnan kattavuus huomioiden eri vuorokauden ajat
- valvojien määrä
- valvojien tehtävät
- valvojien vuorojärjestelyt huomioiden esimerkiksi lepoajat
- mitä osaamista valvojilla tulee olla esimerkiksi alkusammutuksen suorittamisesta ja ensiavun antamisesta
- valvojien ohjeistus sekä perehdytys tehtäviinsä ja pelastussuunnitelmaan sekä rakennuksen turvallisuusjärjestelyihin, kuten poistumisreitteihin ja mahdollisiin varateihin, alkusammutuskaluston sijaintiin sekä toimintaan poistumis- ja onnettomuustilanteissa. Valvojien ohjeistuksessa on usein tarpeen huomioida myös, miten toimitaan tapauksissa, joissa ulkopuolisia pyrkii sisälle majoitustiloihin.
- mihin valvojat sijoittuvat rakennuksessa. Valvontaa varten voidaan esimerkiksi järjestää erillinen valvontapiste tarkoituksenmukaiseen paikkaan ja tämän lisäksi osa valvojistakin voi kiertää eri tiloja suunnitelman mukaisesti. Mahdolliselle valvontapisteelle varataan tarvittavat välineet, kuten viestintä-, alkusammutus- ja ensiapuvälineet. Lisäksi pisteelle on hyvä varata luettelot majoittuvista henkilöistä huonetilojen tarkkuudella ja tarvittavat ohjeet, kuten valvojien vuorojärjestelyihin liittyvät ohjeet sekä pelastussuunnitelma ja ohjeet palo- ja onnettomuustilanteita varten.

19. Pelastussuunnitelmasta ja tilapäismajoituksen turvallisuusjärjestelyistä on tiedotettava tarvittavalla tavalla tilapäismajoituksen henkilökunnalle sekä majoittujille. Tiedottamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi majoittumiseen käytettävien tilojen oviin kiinnitettäviä opastetauluja. Opastetaulussa voi olla esimerkiksi merkittynä tilan suurin sallittu majoittuvien henkilöiden lukumäärä, ohjeet palo-, onnettomuus- ja sairauskohtaustilanteisiin, valvojien yhteystiedot, kohteen tarkka osoite sekä kartta kerroksen poistumisreiteistä ja alkusammutuskaluston sijainnista. Opastetaulujen laadinnassa tulee huomioida myös, että ne laaditaan majoittujien käyttämillä kielillä. Lisäksi valvojien tulee sopia majoittujien kanssa, miten poistuminen majoitustiloista tapahtuu ja miten poistumiskäsky annetaan.